

SLR-FES
Canon AL-1

NEM AFSTANDS- INDSTILLING MED EL-FOKUS

Der er næppe tvivl om, at elektronisk afstandsmåling hurtigt vil få en stor udbredelse indenfor spejlrefleks. Pentax kom først med nyskabelsen, og nu er Canon allerede klar med et konkurrerende system. Og Nikon skulle også være på trapperne ...

Af Steen Frimodt

Næppe havde Pentax introduceret markedets første SLR-kamera med elektronisk skarphedsindstilling, før Cannon fulgte op med sin udgave: AL-1.

Canon- og Pentax-systemerne har mange fællestræk, men der er alligevel forskelle i betjeningen og kun Pentax er kombineret med et autofokussystem.

qf-systemet

Som i Pentax ME-F slipper en del af det lys, der har passeret objektivet, gennem det delvis gennemskeelige hovedspejl, hvorefter det via et hjælpespejl reflekteres ned i bunden af kamerahuset.

Her ligger tre rækker lysfølsomme celler, som registrerer kontrastforholdene i midten af billedfeltet. Ved hjælp af et prismesystem splittes lyset op på en sådan måde, at de to yderste rækker lysfølsomme celler repræsenterer planer lige foran og bagved filmplanet, medens den midterste repræsenterer selve filmplanet. Ved hjælp af elektronik analyseres motivkontrasten i de tre planer, og når kontrasten er højest i filmplanet, tændes et grønt signal i søgeren som tegn på, at skarphedsindstillingen er korrekt.

Søgeren

I søgeren leder man forgæves efter de sædvanlige fokuserings-hjælpe-midler: mikroprismer og snitbillede. I stedet finder man en af Canons fremragende lasermatterede matskiver med en diskret ramme i midten. Rammen angiver det område, qf-systemet aflæser.

De fleste vil sagtens kunne anvende matskiven alene, men for uerfarne SLR-fotografer og for dem, som p.g.a. synsfejl kan have svært ved at anvende matskiven og optiske fokuserings-hjælpe-midler, kan det være en stor støtte at indkoble qf-systemet. Det gøres på AL-1 ved et let tryk på udløserknappen.

I bunden af søgeren – desværre lidt inde i selve søgerbilledet – tænder nu én af tre dioder. Den grønne i midten lyser ved korrekt fokus. De to andre er udformet som røde pile, der angiver i hvilken retning fokuseringsringen skal drejes for at få midterfeltet i fokus. Hvis ingen af dioderne lyser, er det tegn på, at motivet enten er langt ude af

fokus eller at kontrasten i motivet er for ringe eller at lyset er for svagt.

I det første tilfælde skal man blot dreje fokuseringsringen et stykke, til én af dioderne tænder. Hvis det er kontrastforholdene, det er galt med (f.eks. ansigtshud ved portrætoptagelser), skal man rette søgeren mod et mere kontrastrigt

område (f.eks. et øje) – ganske som ved »gammeldags« fokusering.

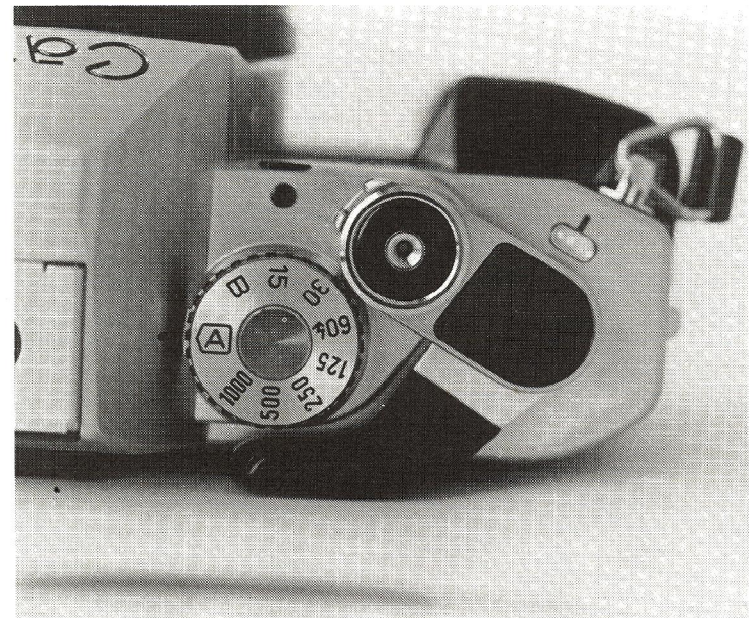
Flashfotografering

Lysforholdene er der desværre ikke så meget at gøre ved. Ved flashoptagelser i mørke omgivelser kunne man ellers godt behøve lidt hjælp.

Følsomheden er med en 1,4 optik og en 100 ASA-film LV 3,5. Det svarer til f.eks. 1/2 sek. ved bl. 2-2,8 – her kan lysmåleren sagtens følge med. qf-systemet arbejder tilmed langsommere, jo mørkere det er. Man kan derfor risikere at skulle vente på at lyset tænder.

Pentax' el-fokus fungerer normalt uhyre præcist. Men ved brug af mindre lysstærke objektiver er det nødvendigt at omstille systemet til ekstra stor lysfølsomhed, og så falder indstillingsnøjagtigheden noget, idet det grønne skarpheds-signal er tændt over et større afstandsområde.

På Canon AL-1 har man ikke mulighed for at forandre el-fokus systemets lysfølsomhed, og det er mit indtryk, at det fungerer på nogenlunde samme måde, som når Pentax'en er stillet på høj følsomhed. Indstillingsnøjagtigheden vil dog som regel ligge indenfor skarphedsdybden, fordi de fleste motiver tages ved nedblænding. Og samti-

AL-1 har arvet en del fra AE-1 Program. Alle knapper ligger perfekt for fingrene.

Tekniske data:

Type: 35 mm enøjet spejlfleks.

Fabrik/Importør: Canon, Japan/Princo, Tåstrup.

Objektivfating: Canon bajonet.

Lukker: Vandret kørende stofpattelukker. Elektronisk styret. 1/1000-2 sek. på Auto. 1/1000-1/15 sek. samt B kan indstilles manuelt. Flashtid 1/60 sek.

Selvudløser: Elektronisk med 10 sek. forsinkelse. Diodeblink.

Flashkontakt: »Hot shoe«. Canons Speedlite-enheder stiller lukkertiden automatisk på 1/60 (på Auto-indstillingen).

Lysmåler: Siliciumcelle måler billedfladen med centervægt. Følsomhed EV 1 - EV 18 (ISO 100/21°, f/1,4). Ved indtrykning af særlig knap øges eksponeringen 1 1/2 trin.

Batteri: 2 stk. AAA 1,5 V Batterikontrol.

Søger: Spejlfleks søger med lasermatteret matskive. Lukkertider angives med visernål. Elektronisk fokuseringshjælp angiver korrekt fokusering af billedmidten med grøn lysdiode. To røde dioder viser, hvilken vej objektivet skal drejes for at få korrekt fokus.

Systemet aktiveres ved let tryk på udløserknappen. Følsomhed for qf-systemet EV 3,5 - EV 18 (ISO 100/21°).

Filmfremføring: Fremtræksarm med 120° vanding + 30° beredskabsleje. Mulighed for tilslutning af motor.

Størrelse: 142,1x86,5x47,6 mm.

Vægt: 490 g (kamerahus).

Priser: Kamerahus m. 50 mm/1,8: 3895,-.

Lukkertest Canon AL-1

Exsp. tal	Kamera 1	Kamera 2
1/16	excellent	excellent
1/32	excellent	excellent
1/64	excellent	excellent
1/128	excellent	excellent
1/256	excellent	excellent
1/500	+10	excellent
1/1000	+19, +32, +24	excellent

Lysmålerest

LV 9	O	O
LV 15	O	O

Automatiktest

LV 9	±0,4	±0,1
LV 15	O	O

Takket være lysmålerisøren kan Canon AL-1 (i modsætning til de fleste moderne SLR-kameraer) bruges til egentlig, manuel lysmåling.

Eksponeringsautomatikken fungerer på det ene kamera forskelligt, alt efter hvilken blænde, objektivet blev stillet på.

EI-fokus systemet har et ret stort toleranceområde. Ved en motivafstand på eksempelvis 1,5 meter får man grønt signal i søgeren ved afstandsindstillinger mellem 1,35 og 1,7 meter. Dette gælder ved brug af 50 mm normalobjektiv.

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i samarbejde mellem FOTO & Smalfilm og fotoværkstedet S.E. Svendsen i Glostrup. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, afstandsindstilling, blitzkontakt, springblændemekanisme og blændeåbning.

Lukkertesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen tre forskellige steder i filmplanet samtidigt. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 19 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde.

Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, svarende til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 % svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1/1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis +4 - +12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til ca. 1/4 blænde. Tre tal med kommaer imellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over billedfladen. Hvis talrækken eksempelvis er +17, +8, +12 betyder det, at første del af billedet underbelyses med 17 %, mens midten overbelyses 8 % og sidste del overbelyses 12 %. I dette tilfælde er eksponeringsvariationen ca. 1/4 blænde.

Ved automatiske kameraer kontrolleres lysmåler/lukkertid/blænde-kombinationen ved to lysstyrker (LV 9 og LV 15). Måleresultatet udskrives som lysværdital +0,2 betyder 1/5 blændes overbelysning, mens -1,0 betyder 1/1 blændes underbelysning. Ved denne test kontrolleres også forskellige objektivers indflydelse på resultatet, hvilket giver et mål for blændemekanisernes nøjagtighed.

Kontrollen af lysmåleren foregår i finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleres ved hjælp af en såkaldt kollimator.

Fa. S.E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser såsom lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes FOTO & Smalfilm.

Kort sagt:

Plus
qf-systemet.
Det veludførte kamerahus.
Den enkle søger med den fremragende matskive.

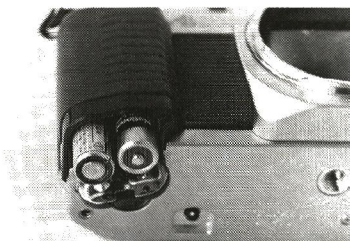
Minus
Udløserknappens træghed.
qf-systemets begrænsede lysfølsomhed.

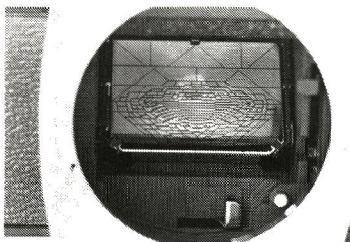
I bunden af søgeren giver en grøn diode klar-signal, hvis motivet indenfor den lille ramme er i fokus. Desuden vises den lukkertid, lysmåleren anbefaler.

Omkring udløserknappen ligger en ring for indkobling af selvudløser (S) og lås (L). Selvudløserdioden kan ses både forfra og fra oven.

qf-systemet kræver lidt ekstra strøm. Derfor anvendes 2 stk. AAA batterier, som elegant placeres i det veludformede håndgreb.

Mønret i hovedspejlet er ikke kun blikfang. Lyset til qf-systemets celler i bunden af kamerahuset slipper gennem hovedspejlet i rillerne. Mønret kan ikke ses i søgeren.

dig opnår man den fordel, at el-fokus'en ikke reagerer så »ner-vøst« på små ændringer.

Øvrige søgerinformationer

Dette punkt er hurtigt klaret. For udover qf-informationen angives kun den lukkertid, lysmåleren anbefaler. Det har man oven i købet valgt at gøre med en traditional visernål. Altså ingen lysende og blinkende dioder, der forstyrrer aflæsningen af qf-dioderne. Jeg synes, det er et godt valg.

Eksponeringen

AL-1 modellen lægger sig i øvrigt mellem AV-1, som udelukkende arbejder med lukkertidsautomatik, og AE-1, som har blændeautomatik kombineret med manuelle indstillinger af lukkertiden. AL-1 er først og fremmest tiltænkt de fotografer, som vil arbejde med lukkertidsautomatik. Men heldigvis kan en del af standardlukkertiderne (1/1000-1/15 sek.) indstilles manuelt. Man må dog fjerne kameraet fra øjet,

idet man ikke kan se i søgeren, hvilken lukkertid kameraet er indstillet på - kun den værdi lysmåleren anbefaler. Der er heller ingen indspejling af blændeaværdien. Dette er naturligvis ikke et teknisk problem, men et udtryk for at Canon har satset på at gøre kameraet så enkelt som muligt at betjene for begynderen. Mange informationer ville blot forvirre og prisen kan samtidig holdes lidt nede.

Man vil også lede forgæves efter den eksponeringskorrektionsknap, som plejer at ligge ved filmfølsomhedsindstillingen. Til gengæld sidder en lille knap fingerrigtigt placeret på kamerafronten. Ved let tryk øges eksponeringen 1 1/2 trin. Hermed skulle de fleste modlysoptagelser falde nogenlunde vellykket ud. Man skal ikke spekulere på at stille tilbage igen eller på om det er en + eller - korrektion, der skal bruges. Også her synes jeg, Canon har valgt den rigtige løsning. Man kan jo i alle tilfælde korrigerer alt det man vil med lukkertidsknappen.

Autofokus?

Canon har valgt ikke at lade AL-1 styre et autofocusobjektiv. Firmaet har jo tidligere markedsført en autofokus-zoom, som selv indeholder alt det nødvendige. Men mon ikke der snart dukker en egentlig autofocus-SLR op fra Canon? Nikon er allerede på vej med en autofocus-søger og med et forholdsvis kompakt 80 mm autofocusobjektiv til en specialudgave af F 3-modellen.

Tilbehør

AL-1 har ikke markedets mest avancerede flashstyring. Med Canons Speedlite-enheder skal man indstille arbejdsblænden på objektivet, hvorefter flashens sensor sørger for lysdoseringen. Ved skudklar flash stiller kameraets lukker sig automatisk på 1/60 sek. Med andre flashenheder stiller man selv lukkertiden på 1/60 eller længere. Herudover kan man anvende motorerne Power Winder A eller A2, samt naturligvis Canons formidable objektivprogram.

Alt i alt et kamera som er konstrueret, så selv helt uerfarne fotografer straks kan få vellykkede billeder. Den elektroniske fokusering er ikke kun en fordel for begynderen, men også mange garvede fotografer må erkende, at de bliver skånet for de sædvanlige syndsbedrag. Kameraet ligger godt i hånden. Den eneste detalje, jeg har indvendinger imod, er udløserknappen, som ved selve eksponeringen kræver et forholdsvis kraftigt tryk. Derved undgår man uønskede eksponeringer, når knappen trykkes let ned for at aktivere lysmåler og qf-system - men alligevel!

Prisen ligger noget over det, man ellers skal betale for et tilsvarende kamera med »gammeldags« fokusering. Men alle detaljer er udført med en god finish og kameraet virker i det hele taget ganske robust.